

KANSALAISPULSSI 8_2023

Valtioneuvoston kanslia on tilannut Tilastokeskukselta säännöllisesti toistettavan Kansalaispulssi-kyselyn liittyen mm. viranomaisten toimintaan ja viestintään sekä vastaajan omaan mielialaan ja tulevaisuuden odotuksiin. Kansalaispulssi toteutetaan verkkokyselynä. Vuonna 2023 Kansalaispulssi toteutetaan kuukausittain (lukuun ottamatta kesätaukoa).

Verkkolomake tehdään Webropolilla ja kyselyyn on mahdollista vastata älypuhelimien kautta. Keruun päätyttyä aineisto ajetaan Webropolin järjestelmästä Tilastokeskuksen tutkijoiden koneille tarkistettavaksi ja käsiteltäväksi. Aineistonkeruu toteutetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Otoksen muodostaminen ja rakenne

Vuoden 2023 kierroksen 8 tiedonkeruun otos muodostettiin Tilastokeskuksen työvoima-tutkimukseen (rot. 3 ja 5), kuluttajien luottamustutkimukseen (rot. 2) ja matkailututkimukseen ajalla 13.5. – 12.6.2023 vastanneista 15–74 -vuotiaista mannersuomalaisista kohdehenkilöistä. Otosta täydennettiin myös ajalla 10.4.2023 – 11.5.2023 työvoimatutkimukseen (rot. 5) vastanneilla henkilöillä. Otoksessa oli yhteensä 2 640 henkilöä, joille oli ajantasainen ja kriteerit täyttävä puhelinnumero (ainoa tai oikeaksi todettu, eikä salaiseksi merkitty, matkapuhelinnumero).

Em. tutkimusten otokset poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta. Tutkimukset toteutetaan puhelin- ja verkkotiedonkeruina, joissa samaa henkilöä haastatellaan yhdestä viiteen kertaa.

Tiedonkeruu

Lomake

Kyselyn sisältö toistuu kierroksittain melko samanlaisena mutta ajankohtaisia aiheita vaihdellen. VNK toimitti Tilastokeskukselle kysymykset ja lomaketta muokattiin yhteistyössä. Verkkolomakkeen testaamiseen osallistui Tilastokeskuksen tutkijoiden lisäksi tilaaja. Kysymykset käännettiin Tilastokeskuksessa ruotsin ja englannin kielille.

Tiedonkeruun kulku, vastausosuus ja kato

Tiedonkeruu tehtiin 11. – 16.10.2023. Otokseen kuuluville lähetettiin tekstiviestillä kutsu ja henkilökohtainen suoralinkki verkkolomakkeelle. Samassa tekstiviestissä oli linkki Tilastokeskuksen tiedonkeruusivulle, jolla vastaajia informoidaan mm. tietosuojaan liittyvistä asioista. Tiedonkeruusivuilla on myös linkki tilaajan laatimaan tietosuojaselosteeseen. Muistutusviestit lähetettiin vastaamattomille kahden vuorokauden kuluttua perjantaina sekä viimeisen päivän aamuna maanantaina.

Vastaajat

Kyselyn otoksessa mukana olleet ovat ensin vastanneet työvoimatutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen tai suomalaisten matkailututkimukseen ja toisekseen vastaamalla suostuneet jatkotutkimukseen.

Liitteen 1 taulukosta nähdään, miten vastanneet jakautuvat väestöryhmittäin. Naiset vastasivat tälläkin kierroksella hieman aktiivisemmin kuin miehet. Ikäryhmittäin heikoiten vastasivat 20-24 -vuotiaat.

Taulukko 1: Kenttäaika ja vastausosuudet kierroksittain vuonna 2023

Kierros	Kenttäaika	Otos	Hyväksytyjä vastauksia	Lopullinen vastausosuus
1. kierros	18.–23.1.	2 737	1 231	45,0 %
2. kierros	15.–20.2.	2 622	1 231	46,9 %
3. kierros	22.–27.3.	2 640	1 101	41,7 %
4. kierros	26.4.–2.5.	2 728	1 123	41,2 %
5. kierros	7.–12.6.	2 669	1 024	38,4 %
6. kierros	16.–21.8.	2 735	1 047	38,3 %
7. kierros	13.–18.9.	2 692	1 078	40,0 %
8. kierros	11.–16.10.	2 640	1 085	41,1 %

Aineiston toimittaminen

Aineisto toimitettiin asiakkaalle Excel- ja CSV-muodossa sekä suorat jakaumat Excel-tilauksina. Vastaajien avoimet kommentit toimitettiin sellaisinaan taulukoiden liitteenä.

Painotus

Vastausaineisto (1 085 henkilöä) painotettiin vastaamaan tutkimuksen perusjoukkoa (15-74 -vuotiaat mannersuomalaiset) ja painotuksessa väestötietoina käytettiin toukokuun loppupuolen tietoja (4 070 880 henkilöä). Aineiston kullekin vastanneelle muodostettiin korottava ja vastauskatoa oikaiseva estimointipaino (muuttuja PAINO). Korottavuus mahdollistaa sen, että laskettaessa kokonaismääräestimaatteja tulokset ovat tarkastelussa kohdeperusjoukon tasolla. Tällöin painokerroin voidaan tulkita niin, että tutkimukseen osallistunut henkilö edustaa painonsa osoittaman määrän henkilöitä perusjoukossa.

Aineiston painotuksen lähtökohtana oli peruspainot, jotka muodostettiin jakamalla perusjoukon koko vastanneiden määrällä, eli peruspainoiksi muodostui kaikille vastanneille 4 070 880 / 1 085. Painojen kalibroinnissa peruspainoja muunnettiin niin, että painojen avulla kyselyyn vastanneet edustavat perusjoukkoa käytettyjen kalibroitimuuttujien suhteen. Kalibroitimuuttujina (liite 2) olivat sukupuoli, alue, 10-vuotisikäryhmä ja koulutusaste. Kalibroiintiin käytettiin SAS-makro-ohjelmaa (Ranskassa kehitetty CALMAR2-makro).

Tulokset

Tulokset ovat Excel-tilauksessa suorina jakaumina sisältäen soluttaiset vastaajien lukumäärät, painotetut vastaajamäärät (estimaatit) ja riviprosentit (prosenttiosuudet).

LIITE 1 Kansalaispulsssi 8_2023 -kysely. Otos, vastanneet ja vastausosuudet eri väestöryhmissä.

	Otos	Vastanneet	Vastaus-%
Yhteensä	2 640	1 085	41.1
Sukupuoli			
Mies	1373	525	38.2
Nainen	1267	556	43.9
Muu		4	
Ikäryhmä			
15–19 -vuotiaat	99	47	47.5
20–24 -vuotiaat	134	31	23.1
25–29 -vuotiaat	169	63	37.3
30–34 -vuotiaat	191	63	33.0
35–39 -vuotiaat	236	99	41.9
40–44 -vuotiaat	233	94	40.3
45–49 -vuotiaat	251	111	44.2
50–54 -vuotiaat	189	80	42.3
55–59 -vuotiaat	278	115	41.4
60–64 -vuotiaat	342	153	44.7
65–69 -vuotiaat	371	179	48.2
70–74 -vuotiaat	147	50	34.0
Maakunta			
Etelä-Karjala	56	24	42.9
Etelä-Pohjanmaa	97	36	37.1
Etelä-Savo	69	35	50.7
Kainuu	35	17	48.6
Kanta-Häme	72	27	37.5
Keski-Pohjanmaa	42	16	38.1
Keski-Suomi	132	52	39.4
Kymenlaakso	79	28	35.4
Lappi	80	24	30.0
Pirkanmaa	278	126	45.3
Pohjanmaa	88	29	33.0
Pohjois-Karjala	74	36	48.6
Pohjois-Pohjanmaa	207	83	40.1
Pohjois-Savo	123	41	33.3
Päijät-Häme	80	31	38.8
Satakunta	114	43	37.7
Uusimaa	798	347	43.5
Varsinais-Suomi	216	90	41.7

LIITE 2. Kalibrintimuuttajat

Sukupuoli

1 = Mies

2 = Nainen

Alue muodostettiin suuralueista (pois lukien Ahvenanmaan maakunta)

1 = Helsinki-Uusimaa

2 = Etelä-Suomi

3 = Länsi-Suomi

4 = Pohjois- ja Itä-Suomi

10-vuotisikäryhmä

15 - 24

25 - 34

35 - 44

45 - 54

55 - 64

65 - 74

Koulutusaste

1 = Perusaste

2 = Toinen aste

3 = Korkea-aste